

Les Degollades

L'estiu i, sobretot, el temps vagarós que va associat a les vacances, convida a fer balanç d'allò llegit en la darrera temporada i compartir-ho. I sempre ve de gust recomanar literatura de proximitat, allò que en diuen de km 0, que, en el meu cas -ho confesso-, sovint coincideix amb allò que han publicat alguns amics.

Darrerament, he dedicat més d'una pàgina a les novel·les, totes elles esplèndides, de Xavier Mas Craviotto (*La pell del món*), Joan Jordi Miralles (*Triomfador*) o Jeroni Muñoz (*Salt de plens*). Un altre llibre molt recomanable, que podria omplir alguna hora de plaent lectura aquest estiu és *Les Degollades de Folgueroles (1858). Un crim de violència masclista de ressò internacional* (Museu del Ter), del manresà Joan Vilamala. Es tracta de la minuciosa reconstrucció d'un crim real, molt ben documentada i acompanyada d'un bon grapat de romanços de l'època, reculls de premsa, correspondència i documentació de tota mena. El 21 d'agost de 1858, sis noies de Folgueroles que tornaven de treballar a la fàbrica van ser sorpreses per dos homes que les havien seguit, se les van endur a un lloc apartat i les van apunyalat. Tres d'elles van resultar mortes. Una de les supervivents va poder donar l'alerta i, després d'una llarga persecució, van atrapar els culpables, que van ser executats al mateix lloc on havien comès el crim. La motivació que els havia conduït a cometre un acte tan atroç era que una de les noies havia rebutjat un dels assassins la setmana anterior, durant la festa major de Folgueroles.

Vilamala era la persona indicada per escriure aquest llibre: perquè és d'origen folguerolenc, perquè una de les víctimes era la seva besàvia, perquè ja ha demostrat en altres obres que és un bon documentalista i perquè coneix a la perfecció el món de les auques -naturalment, el llibre inclou la que ell mateix va dedicar a les Degollades- i els romanços, que van ser la principal font de difusió del cas a la seva època. I l'interès ha arribat als nostres dies. Fins i tot, l'aparició del llibre va fer que el programa *Crim*s, de Catalunya Ràdio, s'interessés pel cas, i no fa gaire en va fer un episodi que es pot recuperar en *podcast*.



Il·lustració: Erques Torres

